

. อำนาจหน้าที่ของโรงเรียน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นๆ โดยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ และของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ
2. ประสานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ
3. เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการได้รับตามที่ได้รับมอบอำนาจ
4. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 10/2559 ข้อ 4 ให้เสนอต่อ กศจ.)
5. อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิบัตรของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่นๆที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

สถานศึกษาใดที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนดในกฎหมาย หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้ อาจขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการนั้นสังกัดอยู่เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานเฉพาะอย่างให้แทน เป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และลักษณะของงานที่ให้ปฏิบัติแทนได้ที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษามีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
2. ในกิจการทั่วไปของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แทนของนิติบุคคลสถานศึกษา
3. ให้สถานศึกษามีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายแด่สถานศึกษา เว้นแต่การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ให้สถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ เมื่อจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สถานศึกษารายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบโดยเร็ว
4. ในกรณีที่จะต้องมีการจดทะเบียนสิทธิ ซ้ำทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ให้สถานศึกษา ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการทางทะเบียนดังกล่าวได้ ในนามนิติบุคคลสถานศึกษา

5. ในกรณีนิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องคดี ให้สถานศึกษารายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดี โดยเร็ว

6. สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณในส่วนของที่จัดไว้สำหรับสถานศึกษา ตามที่ได้รับการกำหนดวงเงิน และได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ทั้งนี้ยกเว้นงบประมาณในหมวดเงินเดือน

7. สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการพัสดุในส่วนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรืออยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในข้อ 6 ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

8. การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้สถานศึกษา ให้สถานศึกษารับบริจาคตามที่ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

9. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

10. ให้สถานศึกษาจัดทำบัญชีแสดงรายการรับจ่ายเงินและสินทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้ ตามข้อ ๔ ว่าเป็นหลักฐาน และสรุปรายการบัญชีทรัพย์สินดังกล่าว รายงานให้ผู้ว่าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษานั้นสังกัดทราบ ทุกสิ้นปีงบประมาณ

11. การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

เป็นการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน ให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีบทบาทและหน้าที่ต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยจำนวนและคุณสมบัติ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีบทบาทดังนี้

1. ร่วมวางแผนและให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน
3. วิเคราะห์สภาพของโรงเรียน
4. ร่วมพิจารณาปรับปรุงส่งเสริม และให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนในโรงเรียน
5. กำหนดยุทธศาสตร์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียน
6. ร่วมประเมินและรับทราบผลการดำเนินงาน
7. ให้การสนับสนุนให้ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ
8. เผยแพร่ผลงานของโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นผู้นำการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีหน้าที่ในการจัดระบบการศึกษาและแผนงาน ควบคุม ดำเนินงานและบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย โดยมีหน้าที่และบทบาทดังนี้

1. บริหารงานตามนโยบายของหน่วยเหนือ
2. บริหารงานในหน้าที่ ทั้งด้านการบริหารงานทั่วไป อุดมการณ์ การเงินและพัสดุ งานวิชาการ
3. อาคารสถานที่และงานชุมชน
4. บริหารงานให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายและวินัยของทางราชการ
5. ให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน
6. ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเต็มกำลังความสามารถและตามศักยภาพ
7. ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและตามที่ยุติธรรมกับปัญหาของชุมชน

บทบาทหน้าที่ของครู อาจารย์

มีบทบาทเป็นผู้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยมีหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ รักษาจรรยาบรรณของครูอาจารย์
2. ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีความรู้ ความประพฤติที่ดีงาม
3. ช่วยรับผิดชอบการบริหารงานร่วมกับผู้บริหาร
4. ช่วยเหลืองานโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. ประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนและสังคม
6. ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. ติดตามช่วยเหลือศิษย์ของตนอยู่เสมอ

บทบาทหน้าที่ของนักการภารโรง

มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนและดูแลบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าอยู่ น่านั่งเรียน โดยมียุติธรรมดังนี้

1. ปฏิบัติงานด้านรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ
2. ปฏิบัติงานด้านความสะอาดของอาคารสถานที่
3. ตกแต่งสวนไม้ดอกไม้ประดับ ถนนภายในโรงเรียนให้สวยงาม
4. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่โรงเรียนมอบหมาย
5. ดูแลรักษาทางด้านสาธารณูปโภค น้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ
6. ดูแลการเปิด-ปิดประตู หน้าต่างของอาคารเรียนให้เรียบร้อย

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน มีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ดังนี้

1. ศึกษาถึงระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน
2. ศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
3. ให้การสนับสนุนในกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน
4. รับผิดชอบความประพฤติตลอดทั้งการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน
5. อบรมลูกหลานให้ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน
6. เข้าร่วมประชุมเพื่อฟังคำชี้แจง ให้ข้อเสนอแนะกับทางโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของนักเรียน

นักเรียนมีหน้าที่ในการศึกษาเล่าเรียนและประพฤติตามระเบียบของทางโรงเรียนโดยปฏิบัติดังนี้

1. นักเรียนต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนด
2. นักเรียนต้องมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและรู้จักคุณค่าของวัฒนธรรมไทย
3. นักเรียนต้องให้การเคารพ ศรัทธา เชื่อฟังบิดา-มารดา ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์
4. นักเรียนต้องประพฤติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนด

5. นักเรียนต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ เพศ วัย และมีความสุภาพอ่อนโยนทั้ง
กาย วาจา ใจ
6. นักเรียนต้องมาโรงเรียนให้ทันเวลา ไม่ขาดเรียน ไม่หนีเรียนและเข้าเรียนให้ตรงเวลา
7. นักเรียนต้องตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
8. นักเรียนต้องไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา ไม่เสพยาเสพติดและไม่เล่นการพนันทุกชนิดทั้งนอกและใน
โรงเรียน
9. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ รักความสามัคคี ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือร่วมกลุ่มกันสร้าง
ความเสื่อมเสียแก่ตนเองและผู้อื่น
10. นักเรียนต้องรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน อาคารเรียน
สิ่งก่อสร้าง บริเวณโรงเรียน ตลอดจนดูแลรักษาต้นไม้ในโรงเรียน
11. นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมชุมชนและร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อ
สังคม
12. นักเรียนต้องช่วยกันสร้างและรักษาเกียรติคุณของโรงเรียน